

32. Tomik IV. Fr. Waligórski: Ręka opatrności. Wyd. 2., 1886.
 33. " VI. Jw. z Berlóch: Jak dójty do bohactwa? 1882.
 34. " VII. R. Starkel: Szanuj ojców spuściznę! Wyd. 2., 1887.
 35. " VIII. Józ. Bąkowski: Obrazki z życia zwierząt pożytecznych. II. Ptaki. 1882.
 36. " IX. R. Starkel: Opowiadanie o królu Janie Sobieskim. Wyd. 2., 1886.
 37. " X. Jul. Starkel: Czerwony kapturek. 1883.
 38. " XI. Wł. Nowicki: Na letniém mieszkaniu. 1883.
 39. " XII. Jw. z Berlóch: Pód żurawnom. 1883.
 40. " XIII. Joz. Bąkowski: Obrazki z życia zwierząt. Nasze gady i płazy. 1883.
 41. " XIV. Jw. z Berlóch: Semen syrotiuk. 1883.
 42. " XV. A. Rogala: Tadeusz Kościuszko. 1884.
 43. " XVI. Jw. z Berlóch: Złoty krestyk. 1884.
 44. " XVII. Jul. Starkel: Lacerta i bufo. 1885.
 45. " XVIII. Jul. Starkel: Po obłokach. 1885.
 46. " XIX. W. Hiblówna: W tatarskiej niewoli. 1886.
 47. " XX. Jul. Starkel: W szarėj godzinie. 1887.
 48. " XXI. Szczęsny Zahajkiewicz: Dwie baśnie. 1887.

Iz tega je razvidno plodovito delovanje poljskega „Pedagogiškega društva“ v Lvovu, na čemur mu čestitamo iz dna srca in želimo mnogo uspeha in vstrajnosti. G.

Ocene.

1. **Die Biblische Geschichte des alten und neuen Testaments** von Dr. J. Schuster, 52 slik; cena 44 kr.
2. **Druga izdaja** s 114 slikami in jednim zemljevidom; — ista cena.
3. Dr. Schuster's **Biblische Geschichte** von G. Mey, z mnogimi slikami in z 2 zemljevidoma; cena 40 kr.
4. **Kurze Biblische Geschichte** von Dr. J. Schuster mit 41 Bildern. Aprobavano od ministerstva. Cena 16 kr.
5. **Kurze Biblische Geschichte** mit 46 Bildern von Dr. F. Knecht. Cena 16 kr.

Pred nami leži petero nemških svetopisemskih zgodeb — vse iz zaloge Herderjeve v Freiburgu na Badenskem in vse namenjene za rabo na nemških šolah po Avstriji. Vsaka teh knjig ima svojo dobro stran. Prva od navedenih knjig ima kaj lepe nove slike; druga ima sicer manj lepe slike, a jih ima zelo veliko; tretja knjiga ima pa poleg slik še dva izvrstna zemljevida sv. dežele; četrta ima to prednost, da ni samo od cerkvenih gosposk, ampak tudi od ministerstva odobrena in nimenjena za nižje razrede (2., 3.) ljudskih šol. Zaradi svoje male oblike in nizke cene je res zelo pripravna. Jednaka je tudi 5. navedenih knjižic, ki je kaj ljubko pisana, kakor nalašč za otročičke. Škoda, da nima še ministerskega potrjenja; zato tudi slovenski prevod v rokopisu, preskrbljen po štajerskem duhovniku, ni bil potrjen. Naše sv. zgodbe v slovenskem jeziku iz c. kr. šolske zaloge so sicer lepe in imajo nove slike, a za naše kmetske šole so predrage, kajti stariši otroku težko kupijo kar dvoje dragih knjig za veronauk. Zavaljo tega bi jaz svetoval slovenskemu katehetu, naj posloveni Schusterjevo „Kurze Biblische Geschichte“, katero bi Herderjeva knjigarna gotovo založila. Tako prilično in tako cenó (16 kr. vezano) sv. pismo bi se gotovo zelo razširilo. L.

Schule der Vorbereitung zur Aufnahmeprüfung für das Gymnasium und die Realschule. Spisal Filip Brunner, učitelj na dekliški ljudski in meščanski šoli v Döblingu, 2. pomnoženo izdanje. Dunaj, 1885. V Založbi Morica Perlesa. Cena 90 kr.

Tako se zove knjiga, ki je namenjena kot ponavljanje učne tvarine za učence, ki imajo prestati vzprejemni izpit za srednje šole. Knjiga obseza na 134 straneh vso postavno določeno učno tvarino, katero je treba znati za take izpite: berila za ustno pripovedovanje in zapisovanje, tvarino za narekovanje, slovnico, računstvo, načrt zemljevidov itd. Namenjena je sosebno privatnemu pouku, a brez prida ne bode niti onim ljudskim učiteljem, katerih učenci prestopajo v srednje šole. Zato jo prav toplo priporočamo.

G.

G. M. Gerber, založnik v Ljubljani, nam je doposlal na ogled „**Abecednik**“ za slovenske šole; sestavlja ga je naš znani slovenski pedagog g. Andrej Praprotnik. Cena knjigi je 20 kr.

Kar se tiče Praprotnikovega „**Abecednika**“, moramo radovoljno in nepristransko pripoznati, da je po notranji in vnanji obliki vsestranski urejen po pravih pedagoško-dedaktičnih pravilih. Abecednik je osnovan na genetični podlogi, kar je jedino pravo in umestno. Tudi gledé črknih oblik je g. spisovatelj pogodil pravo, kajti izpeljane so tako, da otrokom ne delajo nikakšnih težav. Knjiga je tudi preskrbljena v obilni meri s prav marljivo odbrano učno tvarino za nazorni pouk. Pri vpeljavi „**Abecednika**“ v slovenske ljudske šole naj slavna šolska voditeljstva in g. g. učitelji vsled navedenih prednosti prav pridno segajo po Praprotnikovem „**Abecedniku**“. — r. —

Isti založnik nam je tudi poslal na ogled Praprotnikovo „**Spisje**“ v ljudski šoli. Peti natis. Cena v platnenem hrbtu 32 kr.

No, že imé Praprotnikovo nam dovolj pové, kake vrednosti je knjiga. Do zdaj Slovenci še nismo imeli moža, kateri bi bil spisal koristnejšo in važnejšo knjigo — sosebno v tej prekorigi stroki za naše domače šole. Nauk v spisji ima dvojen namen pred očmi: formalen in materijalen. Po prvem se duševne moči otrok po naravnem poti razvijajo, vadijo in ostré — in otroci se tako pripravljajo za samostalno razsodnost; a drugi dela na to, da se otroci učé vseh spisnih vaj, kar jih je človeku v vsakdanjem življenju potreba. Vse te prednosti ima ta izvrstna Praprotnikova knjiga. — Sploh bi morala tudi šoli odrasla mladina imeti to knjigo v rokah za daljno izobražbo. Učitelji slovenski naj jo tedaj prav marljivo priporočujejo. — r. —

1. R. Trampler — Atlas für ein-, zwei- und dreiclassige Volksschulen. Cena 30 kr.

2. R. Trampler — Atlas für vier-, fünf- und sechsclassige Volksschulen. Cena 60 kr.

3. R. Trampler — Atlas für sieben- und achtclassige Volksschulen. Cena 1 gld. 70 kr.

4. R. Trampler — Atlas der österreichisch-ungarischen Monarchie. Cena 55 kr.

Vsi ti atlanti so izšli v zalogi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaji in so po svoji uredbi namenjeni za rabo v kranjskih šolah, zlasti imajo prvi trije napis „**Ausgabe für Krain**“. Diči jih na ovitku grb kranjske dežele in Ljubljanskega mesta.

Metodično so urejeni v njih plastično izpeljani zemljevidi. Prvi trije atlanti imajo namreč na čelu zemljevid Ljubljanske okolice, potlej sledita po 2 zemljevida (goro- in vodopisni ter politični) Kranjske, po 2 Avstrije, po 2 Evrope in naposled še obe poluti.

Najmanjši atlas (cena 30 kr.) ima torej 8 lepih zemljevidov, ostali pa veliko več.

Na vseh teh atlantih ni najti bistvenih pomot; razločno se na njih vidijo gore, plani, vode i. dr. Tudi niso zemljevidi preobloženi z imeni, čeravno ne moremo reči, da bi jih bilo premalo. Vse toplo priporočujemo kranjskim šolam, zlasti najmanjšega in najcenejšega. Želeli bi le to, da bi pri novih natisih c. kr. državna tiskarna založila vsaj nekaj zemljevidov (Ljubljansko okolico, Kranjsko, Avstrijo, Evropo, poluto) s slovenskimi imeni. Potlej se bodo odstranile tudi nekatere pomanjkljive pisave, n. pr. Jelouza mesto Jelovica, Vochu mésto Vogel, Pestšeniak mesto Pečenik. Odveč, preobširno je zaznamovati na Kranjskem zemljevidu dva Schneeberga („Snežnik“ je namreč tudi na Kočevskem).

L.

Razložba časovnih razmerij. 2 tabeli s 7 dijagrami. I. tabela (128 — 73 cm velika) obsega: 1. razdelitev minute, 2. razdelitev ure, 3. razdelitev dneva in 4. razlike časa. II. tabela obsega: 1. razdelitev leta, 2. dolgost dneva in noči. Založil Karol Jansky v Taboru na Českem. Cena 1 gld. 40 kr.; na platnu in s palicami 2 gld. 80 kr.

Najtežavneje je, otrokom prav in popolnem predočiti razdelitev časa. S tem poukom se ima pričeti že v I. razredu, potem pa se obravnava v vedno večji in težji meri. Pa tudi šolska berila obsegajo precej sestavkov, ki se ozirajo na razmerje časa. Vsega tega nikakor ni mogoče otrokom razložiti brez nazorovanja. Res, da si vé spreten učitelj pomagati s risanjem itd., toda to potrebuje dokaj dragega časa. Zato moramo biti prav hvaležni založniku, da je preskrbel v českem jeziku tako praktično, cenó, okusno, stvarno in metodično urejeno učilo na podlogi šolskih beril. Za nižjo stopinjo ljudske šole je primerna prva tabela, na višjih stopinjah pa bode imela mnogo uspeha druga. Vsak učitelj bode torej z veseljem posegel po tem novem učilu, na katero opozarjamo vse merodajne kroge.

G.

Književnost.

— **Cesar Franc Jožef I. 1848—1888.** Na spomin štiridesetletnega vladanja Njega Veličastva. Sestavil Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vadnici v Ljubljani. (Z devetimi podobami.) — Natisnil in založil Karl Rauch, 8°. 16 strani. — To je najnovejša, jako lična knjižica, ki je ravnokar prišla na svetlo na Dunaji v Rauchovej tiskarni. Knjižica je pisana v lehkoumvenem slovenskem jeziku in je namenjena slovenski mladini v proslavo štiridesetletnega vladanja Njega Veličastva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Da bi se knjižica v prav obilnem številu razdelila osobito mej šolsko mladino, nastavljena jej je prav nizka cena. 10 iztisov veljá 1 gld., 25 2 gld., 50 3 gld. 50 kr., 100 6 gld., 500 30 gld. in 1000 50 gld.

Razven knjižice izdala je Rauchova tiskarna tudi še prav lično „**Spomenico**“ s podobo presvetlega cesarja in cesarice. Ta spomenica je posebno pripravna kot spominek za take otroke, ki še čitati ne znajo. Cena spomenice je za vsakih 25 iztisov 50 kr. t. j. 2 kr. za iztisek.

Vsa naročila, bodi-si na knjižico ali pa na spomenico, pošiljajo naj se naravnost na Dunaj pod naslovom: Karl Rauch, Buchdruckerei Wien, V. Spengergasse 6.

Šolska letina.

(Dalje.)

Letno poročilo II. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani. 1887/8. I. obsega navadne črtice iz šolske kronike, iz šolske statistike (633 učencev koncem šolskega leta v vsakdanji šoli, in 111 učencev v pripravljalnici za obrtniško šolo), učence alfabetično urejene (z debelimi črkami tiskani sposobni z odliko). Poučevali so: nadučitelj, katehet, 8 učiteljev in 1 pomožni učitelj. V knjižnici za učence je 173 zvezkov in 2 izt. »Vrteca«.